

Số: *1662*/SNN-TS

Đắk Lắk, ngày *13* tháng 6 năm 2019

Về việc cung cấp thông tin tuyên truyền,
xử lý các loài tôm ngoại lai xâm hại
trên địa bàn tỉnh

Kính gửi: Sở Thông tin và Truyền thông

Ngày 06/6/2019, Sở Nông nghiệp và PTNT nhận được Công văn số 589/STTTT-TTBCXB của Sở Thông tin và Truyền thông về việc cung cấp tài liệu tuyên truyền, xử lý loài tôm càng đỏ nhập lậu. Sau khi nghiên cứu các tài liệu liên quan, Sở Nông nghiệp và PTNT nhận thấy hiện nay có sự nhầm lẫn về tên gọi giữa loài Tôm hùm nước ngọt hay Tôm hùm đất (*Procambarus clarkii*) và Tôm càng đỏ (*Cherax quadricarinatus*), các loài này thuộc Phụ lục 1&2, ban hành kèm theo Thông tư số 35/2018/TT-BTNMT ngày 28 tháng 12 năm 2018 của Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường quy định tiêu chí xác định và ban hành Danh mục loài ngoại lai xâm hại “trong đó: Tôm càng đỏ (*Cherax quadricarinatus*) thuộc Phụ lục 1: Danh mục loài ngoại lai xâm hại; Tôm hùm nước ngọt hay Tôm hùm đất (*Procambarus clarkii*) thuộc Phụ lục 2: Danh mục loài ngoại lai có nguy cơ xâm hại”. Chúng không có tên trong Danh mục loài thủy sản được phép sản xuất kinh doanh tại Việt Nam (Phụ lục VIII ban hành kèm theo Nghị định số 26/2019/NĐ-CP ngày 08 tháng 3 năm 2019 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Thủy sản). Vì vậy, Sở Nông nghiệp và PTNT gửi thông tin về các đối tượng này, như sau:

1. Nguồn gốc, xuất xứ:

- Tôm càng đỏ (*Cherax quadricarinatus*) có nguồn gốc từ Australia, đã lây lan và thiết lập các quần thể ở nhiều nước như Trung Quốc, Indonesia, Singapore, một số nước Nam Mỹ và Châu Phi...

- Tôm hùm nước ngọt hay Tôm hùm đất (*Procambarus clarkii*) có nguồn gốc từ Bắc Mỹ, tới nay đã phân bố tại hơn 20 quốc gia thuộc cả 5 Châu. Tôm hùm nước ngọt xuất hiện ở các nước như: Mỹ, Úc, Na Uy, Pháp, Nhật Bản, Trung Quốc... và một số quốc gia khác. Từ những năm 30 của thế kỷ XX, tôm hùm nước ngọt đã được nhập từ Nhật Bản vào Trung Quốc và đã phát tán ra hơn 20 tỉnh của Trung Quốc.

2. Cách nhận biết các loài tôm này

- Tôm càng đỏ (*Cherax quadricarinatus*):

+ Kích thước: Con trưởng thành từ 300 - 400 g/con. Con đực trưởng thành thường lớn hơn con cái và có thể lớn tới 500-600 g/con.

+ Màu sắc: Toàn thân có màu xanh sẫm đến xanh lam và đỏ trên khớp và cơ thể, các mảng màu đỏ bên trên các phần bụng. Đặc biệt, cá thể đực trưởng thành có vệt/mảng màu đỏ tươi ở mặt ngoài của cặp đôi càng đầu tiên.

- Tôm hùm nước ngọt hay Tôm hùm đất (*Procambarus clarkii*):

+ Kích thước: Con trưởng thành trọng lượng từ 5-60 g với tổng chiều dài trong khoảng 5.5-11.5 cm. Kích thước thương phẩm phổ biến: Trọng lượng 10-30 g; kích thước 7.5-10.5 cm.

+ Màu sắc: Toàn thân có màu sắc chủ yếu là màu đỏ đến màu đỏ sẫm. Trước khi trưởng thành, màu sắc chủ yếu là màu nâu xanh, với độ đậm được quyết định bởi độ trong của nước. Tuy nhiên, các sắc tố đỏ có thể xuất hiện trên các phần phụ, đặc biệt là các chân bơi.

3. Ảnh hưởng của các loài tôm này đối với môi trường sinh thái và sản xuất nông nghiệp.

Chúng sống bò dưới đáy, ưa đào hang, hoạt động về đêm, có sức chống chịu và thích nghi cao với môi trường mới. Ngoài môi trường tự nhiên chúng sinh sôi nhanh chóng và thiết lập quần đàn trở thành một loài chính trong hệ sinh thái mà nó sinh sống. Sự xâm nhập của chúng có thể gây ra những thay đổi mạnh mẽ trong quần xã động vật và thực vật bản địa, đồng thời có thể gây hại cho các hoạt động nuôi trồng thủy sản, đê điều, nông nghiệp, đa dạng sinh học và nguồn lợi thủy sản “*cạnh tranh môi trường sống, truyền bệnh và tiêu diệt các loài tôm bản địa, giảm quần thể thực vật thủy sinh, động vật không xương sống, động vật thân mềm và động vật lưỡng cư thông qua mối quan hệ ăn thịt và cạnh tranh; phá hoại lúa và kênh, mương thủy lợi; có thể ảnh hưởng tới việc thay đổi chất lượng nước và đặc điểm trầm tích, tích lũy kim loại nặng; ...*”.

4. Chế tài xử lý đối với việc nhập khẩu, phát tán, sản xuất, kinh doanh các loài tôm này.

- Tại Điều 10, Nghị định số 185/2013/NĐ-CP ngày 15/11/2013 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong hoạt động thương mại, sản xuất, buôn bán hàng giả, hàng cấm và bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng có quy định xử phạt vi phạm hành chính đối với hành vi buôn bán hàng cấm (*là hàng hóa chưa được phép lưu hành, sử dụng tại Việt Nam*). Theo đó, các hành vi buôn bán loài tôm càng đỏ sẽ bị xử phạt từ 500.000 đồng đến 100.000.000 đồng tùy theo giá trị của tang vật. Ngoài ra, cần phải áp dụng biện pháp khắc phục hậu quả gồm “*Buộc tiêu hủy tang vật là hàng hóa, vật phẩm gây hại cho sức khỏe con người, vật nuôi, cây trồng, môi trường...*”.

- Tại Khoản 7, Điều 43 Nghị định số 155/2016/NĐ-CP ngày 18/11/2016 quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bảo vệ môi trường: Hành vi nhập khẩu loài động vật, thực vật ngoại lai xâm hại bị xử phạt từ 20.000.000 đồng đến 1.000.000.000 tùy theo giá trị tang vật từ dưới 10.000.000 đồng đến dưới 250.000.000 đồng. Ngoài ra, biện pháp khắc phục hậu quả là buộc tái xuất toàn bộ loài ngoại lai xâm hại nhập khẩu trái phép ra khỏi lãnh thổ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam đối với trường hợp vi phạm quy định tại khoản 6 và khoản 7

Điều này. Trường hợp không thể tái xuất được thì buộc tiêu hủy toàn bộ loài ngoại lai xâm hại nhập khẩu trái phép.

- Tại Khoản 1, Điều 18 Nghị định số 42/2019/NĐ-CP ngày 16/5/2019 quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực thủy sản: Phạt tiền từ 30.000.000 đến 40.000.000 đồng đối với hành vi nhập khẩu thủy sản sống dùng làm thực phẩm, làm cảnh hoặc giải trí chưa được cơ quan có thẩm quyền cấp phép theo quy định.

- Tại Điều 246, Bộ Luật Hình sự 2015 quy định như sau:

1. Người nào thực hiện một trong các hành vi sau đây, thì bị phạt tiền từ 100.000.000 đồng đến 1.000.000.000 đồng, phạt cải tạo không giam giữ đến 03 năm hoặc phạt tù từ 01 năm đến 05 năm:

a) Nhập khẩu trái phép loài động vật, thực vật ngoại lai xâm hại hoặc loài động vật, thực vật ngoại lai có nguy cơ xâm hại trong trường hợp vật phạm pháp trị giá từ 250.000.000 đồng đến dưới 500.000.000 đồng hoặc trong trường hợp vật phạm pháp trị giá dưới 250.000.000 đồng nhưng đã bị xử phạt vi phạm hành chính về hành vi này mà còn vi phạm;

b) Phát tán loài động vật, thực vật ngoại lai xâm hại hoặc loài động vật, thực vật ngoại lai có nguy cơ xâm hại, gây thiệt hại về tài sản từ 150.000.000 đồng đến dưới 500.000.000 đồng.

2. Phạm tội thuộc một trong các trường hợp sau đây, thì bị phạt tù từ 03 năm đến 07 năm:

a) Có tổ chức;

b) Nhập khẩu trái phép loài động vật, thực vật ngoại lai xâm hại hoặc loài động vật, thực vật ngoại lai có nguy cơ xâm hại trong trường hợp vật phạm pháp trị giá 500.000.000 đồng trở lên;

c) Phát tán loài động vật, thực vật ngoại lai xâm hại hoặc loài động vật, thực vật ngoại lai có nguy cơ xâm hại, gây thiệt hại về tài sản 500.000.000 đồng trở lên;

d) Tái phạm nguy hiểm.

3. Người phạm tội còn có thể bị phạt tiền từ 50.000.000 đồng đến 500.000.000 đồng, cấm đảm nhiệm chức vụ, cấm hành nghề hoặc làm công việc nhất định từ 01 năm đến 05 năm.”

Ngoài ra việc nhập khẩu không khai báo tôm hùm nước ngọt cũng vi phạm quy định tại Nghị định số 127/2013/NĐ-CP ngày 15 tháng 10 năm 2013 về quy định xử phạt vi phạm hành chính và cưỡng chế thi hành quyết định hành chính trong lĩnh vực hải quan. Theo đó, tại khoản 1, Điều 7 quy định:

“1. Phạt tiền từ 500.000 đồng đến 1.000.000 đồng đối với một trong các hành vi vi phạm sau:

a) Không khai hoặc khai không đúng các nội dung trên tờ khai hải quan mà không thuộc các trường hợp nêu tại các Khoản 2, 3, 4 Điều này và Điều 8, Điều 13, Điều 14 Nghị định này”.

(Thông tin chi tiết và đặc điểm nhận dạng các loài tôm này được đăng tải trên trang tin điện tử: <http://www.vea.gov.vn>)

5. Một số văn bản chỉ đạo của Trung ương và Địa phương về các loài tôm này trong thời gian gần đây.

- Công văn số 3438/BNN-TCTS ngày 17/5/2019 của Bộ Nông nghiệp và PTNT về việc tăng cường kiểm soát loài Tôm càng đỏ tại Việt Nam;

- Công văn số 2417/BTNMT-TCMT ngày 27/5/2019 của Bộ Tài nguyên và Môi trường về việc tăng cường kiểm soát loài tôm hùm nước ngọt;

- Công văn số 4538/UBND-NN&MT ngày 06/6/2019 của UBND tỉnh về việc tăng cường kiểm soát loài tôm hùm nước ngọt;

- Công văn số 404/BCĐ-QLTT ngày 31/5/2019 của Ban chỉ đạo 389 tỉnh về việc tăng cường kiểm tra, kiểm soát, xử lý loài tôm càng đỏ nhập lậu;

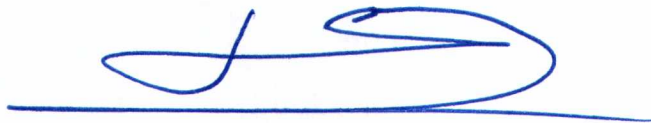
- Công văn số 1342/STNMT-BVMT ngày 10/6/2019 của Sở Tài nguyên và Môi trường về việc tăng cường công tác quản lý loài ngoại lai xâm hại trên địa bàn tỉnh.

Nhận được Công văn này, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đề nghị Sở Thông tin và Truyền thông xem xét, chỉ đạo triển khai thực hiện./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- UBND tỉnh (B/cáo);
- UBND các huyện, thị xã, thành phố
- Báo Đắk Lắk;
- Đài phát thanh và Truyền hình tỉnh;
- Trung tâm Quản lý Công TTĐT tỉnh;
- Giám đốc Sở (B/cáo);
- Các đơn vị trực thuộc Sở;
- Lưu: VT, (Uyen. 40b).

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Vũ Văn Đông